

Dokumenttyp
Riktlinje
Beslutsdatum
2025-09-08
Beslutad av
Kommunfullmäktige

Giltigt från
2025-10-01
Aktualiserad
2025-09-08
Gäller för
Kommunkoncernen

Giltigt till
2029-09-30
Diarienummer
KS 2025/64
Dokumentansvarig
Sara Jonsson

Riktlinje för uppvaktning och representation

Innehåll

Riktlinje för uppvaktning och representation.....	1
Syfte	2
Inledning.....	2
Det nationella regelverket om representation.....	3
Begreppet representation.....	3
Extern representation.....	3
Intern representation.....	4
Kostförmån.....	5
Personalvård.....	6
Momsavdrag.....	6
Detta gäller för uppvaktning och annan intern representation i Kungsörs kommun	7
Ansvarig för uppvaktning (utöver 25-årsgåva)	7
Uppvaktning för 25 års tjänstgöring.....	7
Uppvaktning vid anställds pensionering eller avgång av annan anledning	7
Uppvaktning av förtroendevald som slutar sina uppdrag.....	8
Uppvaktning vid 50-årsdag	8
Uppvaktning efter längre tids sjukdom	8
Uppvaktning vid begravning.....	8
Övriga riktlinjer om intern representation.....	9
Detta gäller för extern representation i Kungsörs kommun	10

Bilagor

1. Skatteverkets beloppsgränser
2. Vägledning vid kontering

Syfte

Syftet med riktlinjen är att tydliggöra kommunens interna förhållningsregler avseende uppvaktning och representation samt tillämpliga nationella regelverk och definitioner. Riktlinjen har utarbetats i syfte att åstadkomma en tydlig och effektiv styrning av verksamheten och för att uppnå en god intern kontroll.

Till riktlinjen hör bilagor med skattemässiga beloppsgränser och vägledning för kontering.

Inledning

Bakgrund

Lagstiftningen om representation är krånglig och det är lätt att det uppstår viss begreppsförvirring. För att anställda och förtroendevalda ska förstå regelverket kring representation och vilka utgifter som Kungsörs kommun tillåter för sin organisation generellt, är det av vikt att utarbeta ett stöd i form av dessa riktlinjer.

Omfattning

Denna riktlinje gäller anställda i kommunen och de helägda bolagen samt förtroendevalda och ledamöter i nämnder och styrelser.

Tillämpliga lagar

Uppvaktning och representation regleras i flera olika lagar, såsom skattelagstiftningen, mervärdesskattelagen och korrupsionslagstiftningen.

I skattelagstiftningen stipuleras att samtliga förmåner från arbetsgivaren i princip är skattepliktiga för mottagaren, men att det finns vissa angivna undantag. Såväl extern som intern representation är skattefria förmåner, men det finns en gränsdragningsproblematik, framför allt vad gäller intern representation, som måste beaktas.

I lagstiftningen framgår även att julgåva, jubileumsgåva och minnesgåva från arbetsgivare till anställda under vissa förutsättningar är skattefria. Skattelagstiftningen reglerar även vilka utgifter för representation som är avdragsgilla i inkomstdeklarationen.

I mervärdesskattelagen begränsas avdragsrätten för moms avseende representation. Begränsningen gäller för både extern och intern representation. Det innebär att delar av den moms som betalats inte är avdragsgill i vissa fall. Vid kontering av fakturan måste detta beaktas.

I korrupsionslagstiftningen regleras vad en anställd kan ge eller ta emot utan att det anses vara mottagande eller givande av muta.

Angränsande interna regelverk i Kungsörs kommun

I *Riktlinjer för mutor och oegentligheter* anges hur kommunen förebygger att anställda eller förtroendevalda misstänks för att låta sig påverkas av ovidkommande önskemål eller hänsynstaganden i sitt arbete – korrupsion/jäv. Anställda eller förtroendevalda får inte ta emot otillbörliga förmåner så som gåvor, bonusarrangemang, lån eller rabatter.

Det nationella regelverket om representation

Begreppet representation

När anställda utövar värdskap och bjuder på lunch, middag, kaffe, inträdesbiljetter, underhållning, hotellrum, resor och dylikt samt överräcker gåvor kallas detta för representation. Representationen kan rikta sig antingen utåt mot externa besökare (extern representation) eller inåt mot anställda eller förtroendevalda (intern representation). **Gemensamt för båda är att representationen alltid ska ha ett omedelbart samband med och direkt värde för verksamheten.** Med detta menas i princip att representationen inte får handla om personlig gästfrihet eller sällskapsliv av personlig natur.

Inslag av personlig gästfrihet eller sällskapsliv anses förekomma när anställda bjuds in till någons hem, när personalfesterna är väldigt stora och inte hör ihop med ett stort jubileum eller när anställda bjuds på lunch som en trevlig gest.

Enligt Skatteverket innebär regelrätt representation som tillfaller samma anställda ofta, att det är fråga om privata levnadsomkostnader och därmed ändå inte är att betrakta som representation. Således kan representation bara vara sällan förekommande.

Extern representation

Extern representation riktar sig till personer som inte är anställda eller förtroendevalda i kommunen och såsom besökare tar del av kommunens gästfrihet i form av måltid, mindre gåva etc. Syftet med extern representation är att främja kommunens utåtriktade kontakter och stödja evenemang i kommunen som är av samhällsintresse eller som syftar till att vidareutveckla kommunens intressen. Vid extern representation bör antalet deltagare från Kungsörs kommun eller bolag inte på ett påfallande sätt överstiga antalet externa gäster.

Försiktighet bör iaktas vid ofta återkommande representation mot en och samma person eller grupp av personer.

Här följer några exempel på tillfällen som kan klassificeras som extern representation:

Tillfälle	Syfte	Krav
Externt besök	Knyta kontakter eller vidareutveckla kontakter mellan kommunen och andra aktörer i samhället.	Se kapitlet "Krav vid beslut och attestering".
Internationellt besök	Officiella besök i samband med projekt, vänortsförbindelser etc.	Se kapitlet "Krav vid beslut och attestering".
Uppmärksammande av en kommuninnevärdas goda prestationer inom ett visst område	Att belöna speciella prestationer som har en samhällsnytta för medborgarna.	Se kapitlet "Krav vid beslut och attestering".
Invigning av ny verksamhet	Uppmärksamma framsteg och framgång av betydelse för kommunen.	Se kapitlet "Krav vid beslut och attestering".

Här följer ett exempel på tillfälle som **inte** kan klassificeras som extern representation:

Tillfälle	Motivering	Konsekvens
Möten med leverantörer till Kungsörs kommun då det bjuds på måltid.	”Svårt att hitta en tidpunkt under arbetsdagen och det är trevligt att träffas över ett mål mat”	Skattepliktig förmån för deltagande anställda eller förtroendevalda.

Intern representation

Intern representation riktar sig från arbetsgivaren, förtroendevalda eller ledamöter till andra anställda, förtroendevalda eller ledamöter. Syftet med intern representation är personalvård eller personalfrämjande åtgärd.

Måltider i samband med intern representation betraktas som en skattefri kostförmån *under vissa omständigheter*, t ex i samband med personalfester, informationsmöten med personalen, interna kurser och planeringskonferenser. Hit räknas även personalutflykter och andra trivselaktiviteter, kick-off, grupputveckling och liknande möten.

Däremot räknas inte möten för information eller planering av det löpande arbetet, s.k. arbetsluncher, som intern representation. Förmån av fri kost i detta fall är alltså skattepliktig.

Försiktighet bör iaktas vid ofta återkommande representation mot en och samma person eller grupp av personer.

Här följer några exempel på tillfällen som kan klassificeras som intern representation:

Tillfälle	Syfte	Krav
Julbord och andra personalfester	Ett tack för årets arbete och för att medverka till ett gott arbetsklimat.	Hela personalgruppen är bjuden. Max 2 fester per år.
Konferens, typ kick-off eller planeringskonferens.	Samla hela personalgruppen för att diskutera verksamheten.	Gemensamt måltidsarrangemang. Minst 6 timmar avser arbetstid. Dokumentation i form av agenda och program ska finnas.
Julklapp till personalen	Symboliskt tack för det gångna året.	Riktar sig till hela personalgruppen. Mindre värde.
Jubileumsmiddag, jubileumsgåva eller minnesgåva.	En bestämd och tydlig händelse värd att firas.	25 års anställning

Internkurs	Viktig information måste delges de anställda.	Inträffar bara då och då, minst 6 timmar avser arbetstid.
-------------------	---	---

Gåvor från arbetsgivaren är oftast en skattepliktig förmån. Däremot är julklappar, jubileumsgåvor och minnesgåvor skattefria – så länge som marknadsvärdet inte överstiger ett visst belopp. Dessa belopp framgår av bilaga 1.

Här följer några exempel på tillfällen som **inte** kan klassificeras som intern representation:

Tillfälle	Motivering	Konsekvens
Måltid i samband med sammanträde i KF, KS, nämnd och liknande		Skattepliktig förmån för deltagande anställda eller förtroendevalda.
Arbetsmöten /arbetsluncher	”Svårt att få till en bra tid då vi kan träffas. Vi tar en lunchtid helt enkelt”.	Skattepliktig förmån för deltagande anställda eller förtroendevalda.

Privata levnadskostnader

Utgifter med inslag av personlig gästfrihet eller privat sällskapsliv betraktas inte rättsligt som representation och innebär därmed att arbetsgivaren bekostar anställdas privata levnadsomkostnader. Detta är inte avdragsgillt på inkomstdeklarationen, medför inte någon rätt till momsavdrag och innebär förmånsbeskattning för den enskilde. **Den anställd eller förtroendevald som har erhållit en sådan förmån från arbetsgivaren ansvarar själv för att anmäla förmånen till lönekontoret.**

Kostförmån

En kostförmån är en form av ”ersättning för arbete” och är således skattepliktig. Kostförmånen schablonbeskattas. Om arbetsgivaren tillhandahåller kost är det därför en skattepliktig förmån för den anställda. Det saknar i princip betydelse om kosten erhålls på den ordinarie arbetsplatsen eller vid tjänsteresa eller konferens. Fri kost är skattepliktig även när den intas utomlands.

Om arbetsgivaren erbjuder måltid till ett lägre pris än försäljningspriset, betraktas det som en skattepliktig förmån, med undantag för pedagogisk måltid och måltid till självkostnadspris.

Personal som i samband med måltiden har tillsynsskyldighet för barn beskattas inte för kostförmån (s.k. pedagogisk måltid). Det innebär att schemalagda måltider för personal inom grundskola, förskola, daghem och fritidshem är skattefria.

Om lunchpriset i personalmatsalen understiger schablonvärdet av en lunch enligt Skatteverket (se Skatteverkets hemsida) uppstår ingen kostförmån om restaurangen drivs på marknadsmässiga villkor och den anställda betalar måltidens pris utan subvention, s.k. självkostnadspris. Vid beräkning av

lunchpriset ska samtliga kostnader för restaurangen beaktas, till exempel livsmedel, personal, inventarier och lokalhyra.

Personalvård

Enklare förtäring av mindre värde, vars syfte är att skapa trivsel i arbetet betraktas som verksamhetsrelaterade kostnader är ej att betrakta som representation. Kostnaden är skattefri för den anställde och avdragsgill för kommunen/bolaget om följande kriterier är uppfyllda:

- Personalvården ska vara av mindre värde, t ex kaffe, te, frukt, bulle, enklare smörgås (ej måltid), trivselutflykt.
- Ska tillhandahållas på arbetsplatsen
- Rikta sig till hela personalgruppen

Momsavdrag

De kommunala verksamheterna blir inte påverkade av avdragsrättsliga regler i inkomstskattedeklarationer, så som de kommunala aktiebolagen blir. Men likväl som bolagen, måste kommunen säkerställa korrekt hantering av momsavdragen löpande.

På representationsmåltider (som har ett omedelbart samband med verksamheten) får moms lyftas på ett underlag av högst 300 kr exklusive moms per person och tillfälle. Moms får inte lyftas när representationen inte har ett omedelbart samband med verksamheten.

Skatteverket definierar ”omedelbart samband med verksamheten” i sina allmänna råd SKV A 2017:26. Kravet på omedelbart samband med verksamheten är avsett att markera att avdragsrätten inte omfattar kostnader för sällskapsliv av personlig natur. Omedelbart samband föreligger när det är fråga om upprätthållande av affärsförbindelser eller liknande, samt i fråga om jubileum eller personalvård.

Detta gäller för uppvaktning och annan intern representation i Kungsörs kommun

Ansvarig för uppvaktning (utöver 25-årsgåva)

För uppvaktning av anställd svarar närmast överordnad arbetsledare. För uppvaktning av förtroendevald svarar nämndordförande eller kommunfullmäktiges presidium.

Varje nämnd svarar för finansieringen av samtliga gåvor, som överlämnas till anställd/förtroendevald inom sitt ansvarsområde och i enlighet med dessa riktlinjer.

Uppvaktning för 25 års tjänstgöring

Kungsörs kommun uppmärksammar lång tjänstetid respektive uppdragstid som förtroendevald¹ genom att dela ut förtjänstgåvor. Utdelning av 25-årsgåvorna och diplom sker koncerngemensamt i slutet av året vid en festmåltid. Ansvarig för uppvaktningen är förvaltningschef/bolagschef för anställda samt kommunfullmäktige och kommunstyrelsens ordförande för förtroendevalda.

Anställd eller förtroendevald som tjänstgör eller fullgör uppdrag tilldelas vid 25 års sammanlagd anställningstid/uppdragstid en valfri gåva upp till ett belopp av högst 6 000 kronor.

- För att kvalificeras för förtjänstgåva till anställd ska arbetstiden under året motsvara minst 40 procent av heltid. Ledighet med lön eller lagstadgad ersättning får medräknas i kvalificeringstiden.
- För förtroendevald räknas faktisk uppdragstid. För att kvalificera sig för förtjänstgåva som förtroendevald gäller att uppdrag måste berättiga till ersättning, fastställd av kommunfullmäktige. Fullmäktiges presidium avgör kvalificeringsgrunderna till förtroendevalda.

Förtjänstgåvor kan i särskilda fall utdelas trots att tidsgränserna ovan inte har uppnåtts.

Förtjänstgåva kan utdelas högst en gång och utdelas inte postumt.

Förvaltning/bolag ska senast i september aktuellt år göra klart vilka personer som uppfyller villkoren för utdelning av 25-årsgåvor.

Uppvaktning vid anställds pensionering eller avgång av annan anledning

Grundläggande för uppvaktningens omfattning ska vara antalet tjänsteår (antalet år som anställd i Kungsörs kommun).

Mindre än 5 år	Blommor till en kostnad av 0,5 procent av prisbasbeloppet (om anställningstiden understiger 1 år sker som regel ingen uppvaktning)
----------------	--

¹ Med förtroendevald avses ordförande, ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna.

Mer än 5 år	Blommor och/eller bestående gåva till ett sammanlagt värde av 1,5 procent av prisbasbeloppet
Mer än 10 år	Blommor och/eller bestående gåva till ett sammanlagt värde av 3 procent av basbeloppet.

För särskilda insatser eller annat skäl får, efter fri prövning, ovanstående ökas. Den totala kostnaden får ej överstiga 6 procent av prisbasbeloppet.

Uppvaktning av förtroendevald som slutar sina uppdrag

Förtroendevald² som lämnar sina politiska uppdrag uppvaktas endast i samband med ny mandatperiod. (Ingen uppvaktning sker av politiker som slutar under pågående mandatperiod.) Uppvaktning förutsätter att den förtroendevalda varit närvarande på möten/aktiv.

Uppvaktningen sker i samband med ett kommunfullmäktige i början av ny mandatperiod med en enkel blomma. Om hel- eller deltidspolitiker (minst 40 procent tjänstgöring) slutar uppvaktas i särskild ordning.

Bedömning av vilka personer som ska uppvaktas och själva uppvaktningen sköts av kommunfullmäktiges presidium. Uppvaktning av förtroendevalda inom bolag och andra instanser förutsätts ske där de är aktiva.

Uppvaktning vid 50-årsdag

Arbetsgivaren uppmärksammar arbetstagares och förtroendevalds 50-årsdag med blommor till en kostnad av 0,5 procent av prisbasbeloppet.

Uppvaktning efter längre tids sjukdom

Oavsett tjänstetid och tjänsteställning gäller uppvaktning med blommor om högst 0,5 procent av prisbasbeloppet vid längre tids sjukdom. Detta gäller även förtroendevalda.

Uppvaktning vid begravning

Oavsett tjänstetid och tjänsteställning gäller uppvaktning med blommor eller minnesgåva till Cancerfonden eller annan organisation om högst 3 procent av prisbasbeloppet vid begravning. Detta gäller personer som vid frånfället är anställd eller förtroendevald med uppdrag i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller nämnd.

På kommunens flaggstång utanför kommunhuset flaggas på halv stång på begravningsdagen. Närmaste arbetsledare/nämndordförande ansvarar för att följande personer underrättas:

- ansvarig för flaggning (Kungsörs Kommunteknik AB),

² Med förtroendevald avses ordförande, ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna.

- kommunens reception och
- kommunikatörer (så att information kan läggas ut på intranätet)

Övriga riktlinjer om intern representation

Kommunens verksamhet finansieras i huvudsak med skattemedel. Det gör det extra viktigt att iaktta återhållsamhet vad avser representation. Representation som utförs på ett olämpligt sätt kan medföra förtroendeskada för kommunen.

Vad som ska betraktas som godtagbara och därmed maximalt tillåtna representationskostnader beslutas av närmaste chef i samråd med kommunledningen/VD. Försiktighet ska iakttas vid ofta återkommande representation mot en och samma person eller grupp av personer.

Inom Kungsörs kommunkoncern finns inget förbud mot att bekosta privata levnadsomkostnader, men det föranleder förmånsbeskattning av den anställda och sociala avgifter för arbetsgivaren. Kostnaden är heller inte avdragsgill för bolagen. Vid representation som uppfyller Skatteverkets kriterier för representation, betalar kommunen eller bolaget hela kostnaden och det medför inte någon ökad administrativ börda.

Naturligtvis kan kollegor skramla ihop till presenter eller måltider (som sker utanför arbetstid) ur egen ficka. Lunch är inte arbetstid.

Följande upplysningar krävs på fakturan eller i specifikation till fakturan:

- Syftet med representationen
- Datum för representationstillfället
- Namn på vilka som deltagit, vilken organisation eller företag de tillhör och i vilken roll de deltagit vid representationstillfället.
- Kontering och attest

Attestering ska så långt möjligt inte göras av den som svarat för representationen eller deltagit i densamma. I övrigt gäller de regler som följer av gällande attestreglemente.

Om restaurangnotor och andra kvitton inte är fullständigt ifyllda riskerar den som utövat representationen att få betala kostnaderna privat.

Alkoholhaltiga drycker är ej tillåtna vid intern representation, förutom i samband med överräckande av minnesgåva till dem som har varit anställda eller förtroendevalda i kommunen i 25 år

Kungsörs kommun är kranmärkt och väljer kranvatten i samband med de aktiviteter som anordnas internt. Kranmärkningen är en hållbarhetsstämpel från branschorganisationen Svenskt vatten. Vatten på flaska får således – av miljömässiga och ekonomiska skäl – aldrig inhandlas när kommunen eller bolagen anordnar utbildningar, konferenser eller möten.

Enklare förtäring av mindre värde, likt vad som framgår av avsnittet Personalvård i dessa riktlinjer, ska ej bokföras på konton för representation.

Den anställd eller förtroendevald som har erhållit ersättning för privata levnadsomkostnader, på det sätt som beskrivs i avsnittet intern representation i dessa riktlinjer, ansvarar själv för att anmäla förmånen till lönekontoret.

Detta gäller för extern representation i Kungsörs kommun

Kommunens verksamhet finansieras i huvudsak med skattemedel. Det gör det extra viktigt att iaktta återhållsamhet vad avser representation. Representation som utförs på ett olämpligt sätt kan medföra förtroendeskada för kommunen.

All extern representation ska vara godkänd i förväg av kommunens förvaltningschef eller bolagets avdelningschef.

Vad som ska betraktas som godtagbara och därmed maximalt tillåtna representationskostnader beslutas av närmaste chef i samråd med kommunledningen/VD. Försiktighet ska iakttas vid ofta återkommande representation mot en och samma person eller grupp av personer.

Följande upplysningar krävs på fakturan eller i specifikation till fakturan:

- Syftet med representationen
- Datum för representationstillfället
- Namn på vilka som deltagit, vilken organisation eller företag de tillhör och i vilken roll de deltagit vid representationstillfället.
- Kontering och attest

Attestering ska så långt möjligt inte göras av den som svarat för representationen eller deltagit i densamma. I övrigt gäller de regler som följer av gällande attestreglemente.

Om restaurangnotor och andra kvitton inte är fullständigt ifyllda riskerar den som utövat representationen att få betala kostnaderna privat.

Alkoholhaltiga drycker ska normalt sett inte ingå i Kungsörs kommuns representation. Undantag kan göras vid särskilda tillfällen, exempelvis när Kungsörs kommun är värd för internationella gäster. För att medge undantag från huvudregeln måste kommunstyrelsens ordförande godkänna representationen i förväg.

Bilaga 1: Skatteverkets beloppsgränser

Extern representation

Enklare förtäring, ej måltid

Kringkostnader

/person

Avdragsgillt belopp

60 kr exkl. moms /person

180 kr exkl. moms

Intern representation

Enklare förtäring, ej måltid

Kringkostnader

Julgåva

Minnesgåva 25 års anställning

60 kr exkl. moms/person

180 kr exkl. moms/person

550 kr inkl. moms

15 000 kr inkl. moms

Personalfest, max 2 ggr per år

Enklare förtäring, ej måltid

Kringkostnader

60 kr exkl. moms/person

180 kr exkl. moms/person

Konferens (6 tim arb)

Fullt avdrag

Styrelsemöte, bolagsstämma etc

Enklare förtäring, ej måltid

60 kr exkl. moms/person

Bilaga 2: Vägledning vid kontering

1. Är kostnaden att anse som representation? (Omedelbart samband med och direkt värde för verksamheten)

	Kontering Kommun	Kontering Bolag	Moms-hantering
Intern representation, avdragsgill	71110	58700/7631	Avdrag på ett underlag om högst 300 kr/person
Intern representation, ej avdragsgill	Ej tillämpligt	58701/7632	Avdrag på ett underlag om högst 300 kr/person
Extern representation, avdragsgill	71010/71020	71000/6071	Avdrag på ett underlag om högst 300 kr/person
Extern representation, ej avdragsgill	Ej tillämpligt	71001/6072	Avdrag på ett underlag om högst 300 kr/person

2. Är kostnaden ej att anse som representation eller hänförlig till verksamheten?

Privat levnadsomkostnad	Övriga personalkostnader/förmån	Ej avdragsgill moms
--------------------------------	---------------------------------	---------------------

3. Är kostnaden att anse som uppvaktning?

	Kontering Kommun	Kontering Bolag	Momshantering
Personal-uppvaktning	71120	7631	Fullt avdrag

4. Är kostnaden att anse som en verksamhetskostnad? (Konferens, kurs, fika)

	Kontering Kommun	Kontering Bolag	Momshantering
Konferens, kurs	76510	58100/7610	Fullt avdrag
Kaffe, frukt	64413	58400/7690	Fullt avdrag